

ham under Udvalgets Forhandlinger indtagne Holdning; men det fremkom ikke saa klart, at jeg videre skal urgere dette, saameget mindre som jeg dog ikke kan troe, at det ærede Medlem vil nægte, at der var den fuldstændigste Overensstemmelse mellem ham og de øvrige Medlemmer af Udvalget deri, at man vilde kunne slutte sig om et Forslag, det gik ud paa, at denne Lov skulde have en saadan Tilføjning, at Raldelsen af Præsten ikke skulde være endelig, førend det havde viist sig, om der fra Kirkebestyrelsens Side vilde blive gjort nogen Indsigelse mod det trufne Valg af Hensyn til Paa-gjældendes Forhold, Levnet og Embedsførelse. Naar saaledes hele Forfjellen overfor den ærede Rigsdagsmand i Virkeligheden maa sættes alene i dette Punkt, saa nægter jeg ikke, at det har været mig meget overraskende at erfare, til hvilke skarpe Udfald og almindelige Domme mod den hele af Fleertallet indtagne Stilling den ærede Rigsdagsmand heraf har kunnet finde Anledning til at fremkomme med. Ville vi noget nærmere betragte den saaledes fremhævede Forfjæl, saa er det ganske vist, at man kan sige, at den væsentlig viser sig deri, at den ene af Parterne i dette Tilfælde fremtræder paa en mere negativ, og den anden paa en positiv Maade. Deraf følger imidlertid ikke, at man skulde kunne sige, at den kongelige Stabsfæstelse herefter skulde være gjort til en reen og bar Form; dette har vistnok ikke været Meningen hos Noget. Nei, Formen for den Maade, hvorpaa den øverste Kirkebestyrelses Anskuelse skulde fremtræde, er i det ene Tilfælde positiv, i det andet Tilfælde negativ, men i intet af disse to Tilfælde skal den kunne siges at være reduceret til en saadan reen Form, at den slet ingen Betydning skulde have. Det vilde derfor ganske vist være aldeles urimeligt at tænke sig en saadan Form som den, der er bleven omtalt af den ærede Rigsdagsmand, hvorefter det skulde hedde „Stabsfæstelse gives af Kongen“, saaledes at dermed skulde være meent, at ikke i noget Tilfælde Stabsfæstelsen skulde kunne nægtes; ja, i saa Fald vilde den unægtelig være reduceret til en reen Form, men derpaa har Ingen tænkt. Det, man er gaaet ud fra, er naturligtviis, at den kongelige Stabsfæstelse ikke vilde blive nægtet, undtagen

naar der var ganske særlig alvorlig Opfordring dertil, altsaa ligesom man havde tænkt sig Forholdet med Hensyn til den ministerielle Indsigelse imod Valget. Nu har man vel meent, at man skulde søge at finde en særdeles Betyggelse, hvad den ministerielle Indsigelse mod Valget angaaer, deri, at man skulde opstille særlige Betingelser, under hvilke en saadan Indsigelse kun skulde kunne gjøres; men naar man har prøvet dette noget nærmere, vil man snart finde, at hvis man iøvrigt vil hengive sig til en vis Grad af Mistænksomhed, vil den Garanti, som skulde ligge deri, kun være meget ringe; man vil da blive nødt til at bruge Udryk af en saa omfattende Art, at meget forskellige Opfattelser derunder kunde skjule sig. Der er derfor i Virkeligheden ikke meget stor Forfjæl paa det, der er foreslaaet af Fleertallet, og en Bestemmelse, hvortil man søger at føie saadanne almindelige Bemærkninger som Hensyn til Bedkommendes Forhold, Wandel eller Embedsførelse, eller hvilkedsomhelst andre, man nu vilde vælge. Det vil upaatvivlelig være Tilfældet, at den samme Indskydelse, den samme Opfattelse vil gjøre sig gjældende ligesaa fuldt i det ene Tilfælde som i det andet, hvadenten man vælger den positive Form af en Stabsfæstelse af eller den negative af en Indsigelse imod Valget. Jeg troer derfor, at man maa gaae ud fra, at der i og for sig selv ikke vil være nogen stor Forfjæl imellem disse to Dels. Derimod er det ganske sikkert, at man kan tænke sig, at der saabel under den ene som under den anden Form kunde fremtræde en meget forskjellig Opfattelse af, hvad der maatte anses for at være det Rigtige, seet fra den høieste Kirkebestyrelses Side, og jeg er fuldstændig enig i, at dersom Afgjørelsen heraf nu kunde betragtes som aldeles frigiven til den ministerielle Opfattelse, kunde der være Betydelighed derved, idet det nemlig er ganske rigtigt, at man ikke kan gjøre Regning paa den enkelte Ministers vedvarende Forbliven i Ministeriet, selv om man derved vilde finde en fuldstændig Betyggelse. Man maa altsaa ganske vist kunne gjøre Regning paa, at ogsaa denne Lovs Opfattelse vil komme frem under forskjellige Ministre, der i mange Henseender kunne have meget forskellige Anskuelser, men